

zahvalnost & radost 3/2019

Sadržaj	Strana
Druga i treća Ivanova poslanica: Odbijanje lažnih učitelja; Primanje Božjih slugu	1
Krist, naš Zagovornik	5
Pomoć na putu vjere: Vodstvo, Mir	9
Sveto pismo - nadahnuto od Boga, 3. dio	12
Biblijske slike i simboli: Njiva (polje); Kukolj	16

Dragi čitatelji,

U ovome broju se, pored ostaloga, govori o dvije teme koje su među kršćanima uvijek bile aktualne, a tako je i danas. Prva tema je: Što ako Božje dijete sagriješi? Prestaje li tada biti Božje dijete? Gubi li spasenje? Takva pitanja kršćani si često postavljaju svjesni Božje svetosti, svjesni da u Božjoj prisutnosti ne može opstati nikakav grijeh niti išta nečisto. Članak o Gospodinu Isusu kao našem Zagovorniku pokazuje nam da u Gospodinu Isusu nemamo samo Spasitelja koji je umro za nas kao grešnike, nego i Zagovornika koji nas sada zastupa pred našim Ocem. Cilj tog zastupanja je da Božje dijete bude sačuvano od grijeha, ali i da, ako sagriješi, uvidi i prizna svoj grijeh.

Druga tema odnosi se na pravilan odnos prema lažnim učiteljima. Tu su kršćani često išli krajnosti. Ili su se, s jedne strane, ravnodušno odnosili prema krivim učiteljima, smatrajući da je pred Bogom svatko odgovoran za sebe i da nije na nama da nekoga sudimo. Ili su se pak, s druge strane, od svakoga tko bi u čemu imao drugačije shvaćanje negoli oni odvajali kao od krivovjerca. Druga i treća Ivanova poslanica pokazuju nam zdravu ravnotežu u pogledu toga. Naša je odgovornost da se odvojimo od zla, bilo moralnog ili doktrinarnog, i to u potpunosti, to jest da prekinemo svaku vezu s osobama (vjernicima) koji su povezani sa zlom (Druga Ivanova poslanica). No odvajanje od vjernika iz bilo kojeg drugog razloga nije biblijski utemeljeno (Treća Ivanova poslanica).

*Uz srdačan pozdrav,
Vaš Urednik*

Druga i treća Ivanova poslanica

Druga Ivanova poslanica

Odbijanje lažnih učitelja

Već u doba apostola Ivana bili su se unutar kršćanstva pojavili protukršćanski učitelji i lažni proroci. Zbog toga je bilo vrlo važno da vjernici budno motre na istinski karakter onih koji nastupaju kao učitelji među Božjim narodom. Postojala je opasnost da se, s jedne strane, iskaže povjerenje lažnom učitelju te da se, s druge strane, odbaci pravog Božjeg slugu. Druga i treća poslanica apostola Ivana govore o tim teškoćama. Druga poslanica bila je napisana sa svrhom da upozori vjernike protiv primanja onih koji su poricali istinu o Kristu. Treća poslanica nas ohrabruje da primamo i pomognemo onima koji naučavaju istinu.

U obje ove kratke poslanice istina zauzima važno mjesto, jer samo ako učitelje provjeravamo istinom moći ćemo otkriti jesu li to lažni učitelji ili istinske Božje slugu.

(red.1). U ovoj drugoj poslanici apostol se obraća jednoj osobi, naime izabranoj gospođi i njezinoj djeci. On, dakle, govori o odgovornosti koju imamo kao pojedinci. Pobuda za pisanje ove poslanice upozorenja bila je ljubav, u čemu će mu se pridružiti i svi oni koji su upoznali istinu te su tako uvedeni u krug kršćanske ljubavi.

(red. 2). Zatim je, kao drugo, bio potaknut pisati „radi istine, koja ostaje u nama i bit će s nama zauvijek. On na-

stoji sačuvati vjernike od prevaranata te istinu očuvati čistom od svake zablude.

(red. 3). On želi da ta gospođa iskusi blagoslov milosti, milosrđa i mira „od Boga Oca i od Gospodina Isusa Krista, Sina Očeva, u istini i ljubavi“. Apostol tako ističe upravo one istine koje su doveli u pitanje zavodnici protiv kojih nas upozorava, kao što je to učinio već u prvoj poslanici. Štoviše, on želi da ti blagoslovi milosti, milosrđa i istine ne budu cijenjeni samo na ljudski način, nego i u duhovnom stanju u kakvom su bili ti vjernici kojima piše, koji su, naime, hodili u istini i ljubavi.

(rd. 4-6). U slijedećim redcima apostol tu istinu i ljubav primjenjuje na naš praktičan život. Samo u onoj mjeri u kojoj smo utemeljeni u istini i ljubavi, i u skladu s time živimo, moći ćemo se oduprijeti lažnim učiteljima. Apostol piše onima koji poznaju istinu i u kojima prebiva istina (rd. 1.2). Sada se raduje što ih je našao da „hode u istini“. Da bismo izbjegli zabludu i odbili zavodnike, neće biti dovoljno samo poznavati istinu; moramo i provoditi istinu u život, prema zapovijedi koju smo primili od Oca. Iz prve poslanice znamo da je Očeva zapovijed „da vjerujemo u ime njegovog Sina, Isusa Krista, i ljubimo jedan drugoga (1 Iv 3,23).

To što apostol piše nije neka nova zapovijed, nego ona koju smo čuli od početka. Ono što nam je od početka pre-

dočeno u Kristu bila je sva istina u pogledu božanskih osoba Oca i Sina te to da moramo živjeti u skladu s novom naravi ljubeći jedan drugoga.

Ljubav se, osim toga, pokazuje i u življenju u poslušnosti Očevim zapovijedima, po kojima smo pozvani živjeti u istini izraženoj u Kristu od početka. To znači življenje u svetosti i ljubavi, jer velike istine koje su objavljene u Kristu jesu: Bog je ljubav i Bog je svjetlo.

(red. 7). Kada smo, dakle, upoznali istinu, koja ostaje u nama, i kada hodimo u skladu s istinom, bit ćemo pripravnici otkriti i odbiti mnogobrojne zavodnike koji su izišli u svijet. Ti zavodnici bivaju razotkriveni svojim stavom u pogledu Krista. Oni prihvaćaju to da je Isus Krist bio dobar čovjek, ali odbijaju ispovijedati da je „došao u tijelu“. Ispovijedati da je Isus Krist došao u tijelu znači priznati da je postojao prije negoli je postao tijelom. Za obično ljudsko biće bilo bi besmisleno reći da je došlo u tijelu – jer kako bi drugačije i moglo doći? No nijekati da je Isus Krist došao u tijelu znači nijekati njegovo prijašnje vječno postojanje i, prema tome, nijekati da je on božanska osoba – Bog. Onaj tko niječe tu veliku istinu u pogledu Krista jasno pokazuje da je „zavodnik i antikrist“.

(red. 8). S obzirom da u svijetu ima takvih ljudi, apostol nas opominje da pazimo na sebe, kako ni u najmanjoj mjeri ne bismo došli pod utjecaj tih zavodnika i okrenuli se od istine te tako izgubili potpunu plaću za svoj rad.

(red. 9). Kako bi nas sačuvao od zlog utjecaja onih koji tvrde da su napredovali u pogledu istine koja je objavljena u Kristu od početka, on kaže: „Tko god ide dalje i ne ostane u nauku

Kristovom, nema Boga“ (J. N. D). Onaj tko odbija istinu o Ocu i Sinu kako je objavljena u Kristu, dokazuje da jest i ostaje u potpunom neznanju o Bogu. Onaj pak tko ostaje u istini, pokazuje da poznaje i Oca i Sina.

(rd. 10.11). Ako nam, dakle, netko dođe u kuću i ne donosi taj nauk, ne trebamo ga primiti niti ga uopće pozdravljati. Kada je u pitanju istina u pogledu Kristove osobe, nije dovoljno samo izraziti svoje neslaganje s pogrešnim tumačenjem; ne smije se učiniti ništa što bi na bilo koji način moglo stvoriti utisak odobravanja ili podnošenja zlog nauka ili onoga koji ga drži. Svakako da mogu postojati i postoje mnoga pogrešna poimanja raznih istina, kao i netočna tumačenja Riječi, jer svi moramo još mnogo učiti, ali kada se niječe istina u pogledu Kristove osobe, ne smije biti kompromisa sa zlom niti podnošenja onoga koji drži ono što je zlo. Pozdravljati takvoga znači sudjelovati u njegovim zlim djelima.

(rd. 12.13). Apostol je imao mnogo toga o čemu bi mogao pisati, ali je to moglo pričekati dok ne bude mogao govoriti s njima licem u lice. No budućí da su ti zavodnici nijekali istinu u pogledu Kristove osobe, bilo je potrebno hitno napisati pismo o tome predmetu, kako bi se upozorilo tu gospođu, a time neizravno i sve vjernike, da čvrsto i beskompromisno drži velike, temeljne istine naše vjere u pogledu Oca i Sina.

Treća Ivanova poslanica

Primanje Božjih slugu

U trećoj poslanici apostol nas ohrabruje da primamo one koji djeluju

među Božjim narodom propovijeda-jući Evanđelje i poslužujući istinu. Predočuje nam tri osobe vrlo različitih karaktera – Gaja, Diotrefa i Demetrija – te nam otvara izvanredan pogled u kršćanski krug onog doba. Iz tog prikaza o prvim kršćanima saznajemo da su u ono doba postojale iste okolnosti i iste teškoće kakve se i u ovim posljednjim danima pojavljuju među onima koji žele hoditi u istini.

(rd. 1-4). U „ljubljenome Gaju“ vidimo duhovnog vjernika čije je zanimanje bilo usredotočeno na Božji narod. Apostol je s nekoliko kratkih izjava opisao prekrasne kršćanske osobine koje su krasile tog brata.

Prvo: on je bio vjernik dobro poučen u istini, jer apostol govori o „istini koja je u tebi“. Ona je ispunjavala njegovo srce. Štoviše, to je bilo i općenito poznato, ali ne zato što se on sâm hvatao svojom spoznajom, nego zbog svjedočanstva braće.

Drugo: on nije samo imao istinu, nego ju je pokazao hodajući u istini. Njegov praktičan život bio je u skladu s istinom koju je ispovijedao. Ima li veće radosti za Božjeg slugu nego kada zna da oni koji su putem njegova posluživanja primili istinu sada i hode u njoj! Apostol je imao tu radost kada je od drugih čuo o Gaju, svojem djetetu po vjeri.

(rd. 5). Treće: osim što je imao istinu i hodio u njoj, postupao je vjerno prema braći i strancima koji su svoje živote bili potpuno posvetili za službu Gospodinu.

(rd. 6.7). Četvrto: nije ga obilježavala samo vjernost, nego i ljubav. Moguće je biti vjeran, ali ne imati dovoljno ljubavi, ili pak, nastojeći pokazati ljubav, zanemariti vjernost. Kod Gaja su

vjernost i ljubav bili skladno povezani. Štoviše, opet uočavamo da ni njegova ljubav, kao ni njegovo življenje, nije bila predmetom njegova hvatanja, nego su drugi svjedočili o njoj.

Peto: Gaj je očigledno bio imućan čovjek te je svoja dobra koristio za potpomaganje braće koja su djelovala kao putujući propovjednici za Krista te su se za svoje potrebe u potpunosti oslanjali na Boga.

(rd. 8). Šesto: Gaj nije samo pomagao vjernicima koji su bili na putovanjima, nego se pridružio i onima koji su ih primali u svoje kuće i zajednice. A ukoliko je on doista isti onaj Gaj kojega apostol Pavao naziva „Gaj, moj gostoprimateelj“, onda je on svojevremeno ugostio i apostola Pavla (Rim 16,23).

Sedmo: ishod Gajeve praktične ljubavi bilo je to da je, zajedno s drugima, postao suradnikom istine.

Ni jednom riječju nije naznačeno da je Gaj imao dar učitelja ili propovjednika, ali je imao one duhovne vrline bez kojih bi svaki dar bio nekoristan, i zbog kojih će imati značajno mjesto u danu koji dolazi. Vidimo ga kao poniznog, milostivog i odanog kršćanina, koji je ljubio istinu, hodio u istini, postupao vjerno i s ljubavlju, pomagao vjernim propovjednicima na njihovim putovanjima i primao ih u zajednice te tako potpomagao širenje istine. Ne treba se čuditi što ga apostol naziva „ljubljeni Gaj“, jer sve u Gaju izmamljivo je naklonost i ljubav svetih. Tko ne bi poželio biti poput Gaja?

(rd. 9.10). Dok u Gaju imamo prekrasan primjer vjernika kojim ovladava istina, u Diotrefu imamo ozbiljno upozorenje kako uslijed neosudene taštine tijela može biti upropašten

sav kršćanski život. Nema ni najmanje naznake da Diotref nije bio kršćanin. On je, očigledno, bio utjecajan brat u nekoj zajednici i zbog toga je za pretpostaviti da je bio nadaren čovjek, ali je sve to bilo upropašteno njegovom željom da bude prvi. Bio je potaknut „ispraznom slavom“, protiv koje nas drugi apostol upozorava kada piše: „Nemojmo žudjeti za ispraznom slavom izazivajući jedni druge, zavideći jedni drugima“ (Gal 5,26); i ponovno opominje: „Ništa nemojte činiti iz nadmetanja ili isprazne slave“ (Fil 2,3). Diotref je, potaknut taštinom, volio imati prvo mjesto u zajednici. Taj osjećaj vlastite važnosti ga je, kao što to uvijek biva, učinio ljubomornim prema drugima, a ta ljubomora se izrazila u „zlobnim riječima“. No ni to mu nije bilo dovoljno pa se služio i nasilnim postupanjem, što je dovelo do toga da je ne samo odbijao primiti Gospodinove sluge, nego je i izbacivao iz zajednice one koji bi ih htjeli primiti. Trebali bismo ozbiljno uzeti upozorenje koje imamo u Diotrefu, jer tijelo je u nama i svi smo mi po naravi vrlo važni u vlastitim očima. Tijelo će nas, ukoliko nije osuđeno, dovesti do toga da u potpunosti zanemarimo Gospodinovu slavu, dobrobit njegova naroda i napredovanje istine. Zaslijepjeni neosuđenom taštinom lako možemo zaboraviti sve što dolikuje kršćaninu te, kao nekoć Diotref, postupati u ljubomori, govoriti zlobne riječi i činiti nasilna djela.

(red. 11). Nakon što nam je predočio ova dva različita karaktera, jednoga koji prikazuje Kristova obilježja, drugoga koji prikazuje značajke tijela, apostol nas opominje da odbacimo zlo i nasljedujemo dobro te tako dokaže-

mo da imamo narav koja je „od Boga“, a ne da očitujemo da u sebi imamo tijelo koje „nije vidjelo Boga“.

(red. 12). Na poslijetku nam apostol u Demetriju predočuje onoga koji je bio dobro poznat „svima“. Zbog toga možemo zaključiti da je on bio jedan od tih nadarenih slugu koji je djelovao među „svim“ Božjim narodom propovijedajući Riječ.

Imao je tri značajke koje bi poželio imati svaki djelatnik Božji sluga. Prvo: imao je „dobro svjedočanstvo od svih“. Očigledno je, dakle, da on nije bio tašt, samodopadan čovjek koji bi tražio prvo mjesto, ni zloban ogovarač koji bi govorio protiv drugih. Da je bio takav, nikada ne bi imao dobro svjedočanstvo od svih. Štoviše, Demetrije je bio takvo oličenje istine da je sama istina svjedočila u prilog njegovom dobrom svjedočanstvu. Da je bilo drugačije, istina bi ga osudila. I, naposljetku, budući da je hodio u skladu s primjerom i naučavanjem apostola, i oni su svjedočili o njegovoj iskrenosti i odanosti („i mi svjedočimo“).

Kako li je dobro kada Gospodinove sluge koje djeluju među zajednicama propovijedajući Riječ tako paze na svoje riječi, svoje življenje i svoje putove, da imaju dobro svjedočanstvo od svih, da su oličenje istine koju naučavaju te da oblikuju svoje živote sukladno nauku i praksi apostola.

Nasljedujemo, dakle, Gajevu poniznost i duhovnost, uzmimo ozbiljno upozorenje koje imamo u Diotrefu, i nastojmo tako živjeti da poput Demetrija imamo dobro svjedočanstvo od svih.

Hamilton Smith
(Svršetak)

Krist, naš Zagovornik

Dragi prijatelji,
Nastavljam svoje prethodno pismo i sada želim obraditi predmet:

AKO VJERNIK GRIJEŠI

Što se događa ako griješimo kao vjernici? Može li to promijeniti naš položaj kao Božje djece? Hoćemo li zbog toga biti udaljeni iz Božje prisutnosti? Odgovor nalazimo u Hebrejima 9 i 10. Krist je našao vječan otkup: „Jer jednim prinosom on je zauvijek usavršio one koji su posvećeni“ (Heb 10,14). Naš odnos s Bogom, kao njegovih stvorenja, riješen je za sva vremena. Postavljeni smo u odnos djece prema Ocu. Taj se odnos nikada više neće promijeniti.

No prelazi li zbog toga naš Otac olako preko grijeha svoje djece? Naš Otac je Bog, koji je svjetlo i u kome nema nikakve tame. On je presvet da bi gledao zlo. On mora biti posvećen u onima koji mu pristupaju. On može podnositi grijeh nevjernika, svijeta koji mrzi Boga, ali ne može dopustiti nikakve grijeha kod svoje djece. Kako bi On, Sveti, mogao imati zajedništvo s grijehom, ili s nekim tko se onečistio grijehom? Zbog toga se naše zajedništvo s Ocem i njegovim Sinom odmah prekida uslijed svake grešne misli, svake grešne ili isprazne riječi i svakog neovisnog – i zbog toga grešnog – djela. A to zajedništvo ne obnavlja se sve dok se grijeh ne odstrani božanskim putem. „Ako priznajemo svoje grijeha, vjeran je on i pravedan da nam oprosti grijeha i da nas očisti od svake nepravednosti“ (1 Iv 1,9). Očistiti se mo-

žemo samo putem priznanja i osuđivanja samih sebe.

OSUĐIVANJE SAMOGA SEBE JEDINI JE PUT ZA OBNOVU ZAJEDNIŠTVA

Ovo načelo nalazimo u čitavom Pismu, kako u Starom tako i u Novom zavjetu. Uzmimo nekoliko tipičnih primjera iz Staroga zavjeta. U Levitskom zakoniku, u 4. i 5. te djelomično u 6. i 7. poglavlju, nalazimo pouke za Izraelce kad sagriješe. Tu nije riječ o grešniku koji dolazi do obraćenja, premda bi neki evanđelist kao poglavlja mogao upotrijebiti kao prikaz načela Evanđelja. U tim poglavljima Izrael je prikazan kao narod koji je doveden Bogu putem žrtve na veliki dan pomirenja (Lev 16) i u čijoj sredini Bog prebiva na temelju stalne žrtve paljenice (Izl 29,38-46). I upravo sada kada su bili dovedeni u Božju prisutnost kao njegov narod te su mogli počivati u svjesnosti da su „prihvaćeni u Ljubljeno-me“ (Ef 1,6; Lev 1 i 7,8), upravo sada kada su dobili predmet za svoja srca (jestivi prinos u Lev 2) dok su na putovanju pustinjom, sada kada mogu imati zajedništvo s Bogom sudjelujući i radujući se istome predmetu (zahvalna žrtva u Lev 3 i 7,11-34), sada se trebalo postupati s pitanjem svakodnevnog onečišćenja.

U Levitskom zakoniku 5,1-4 najprije su nam nabrojane tri glavne skupine onečišćenja koja se pojavljuju u svakodnevnom životu. Prvi redak govori o propustu svjedočenja bilo *protiv* zla ili *za* dobro. Dakle, propustiti nešto

također može biti grijeh. Drugi redak govori o onečišćenjima putem onoga što dolazi izvana, to jest o posljedicama toga da se praktično ne odvoji od onoga što pripada ovom svijetu. Četvrti redak govori o posljedicama nerazboritosti i nedostatka samosvladavanja, to jest o onečišćenjima koja dolaze iz naših vlastitih srdaca. Od petnaestog retka nadalje govori se o prisvajanju za sebe nečega što je Bog posvetio za sebe, a u redcima 6,1-7 riječ je o krađi ili zadržavanju onoga što pripada drugome.

Kako se mogao očistiti Izraelac ako je sagriješio? Postojao je samo jedan način, i on je naznačen u redcima 5,5-6: „Kada, dakle, bude kriv za jedno od toga, *neka prizna* da je u tome sagriješio: neka za svoj grijeh kojim je sagriješio dovede Gospodinu prinos za prekršaj.“ Tome bi se moglo dodati i drugo, primjerice, dodavanje petine na ono što je bilo uzeto od Gospodina ili od brata (5,16; 6,5). No prvi i osnovni uvjet bio je priznati grijeh i prinijeti žrtvu za prekršaj.

Osuđivanje samoga sebe – priznanje vlastitih grijeha, to jest vlastitih propusta – nužan je uvjet svakog oprostjenja i obnovljenja (primjerice, vidi 1 Kor 11,31 i 1 Iv 1,9). Bog nas želi dovesti do toga da istinski osudimo same sebe, to jest On ne želi da osudimo samo djelo koje smo počinili, nego i naše stanje, kao što je to David učinio u Psalmu 51 (5-7). On naše oči usmjera na križ, kako bismo tamo naučili što je grijeh. To ne znači da se Kristova krv mora uvijek iznova primijeniti na nas. To se dogodilo jedanput zauvijek. Ali trebamo spoznati kako su strašni grijesi – čak i onaj koji sam upravo počinio – a to možemo kad vidimo što je Gospodin Isus na križu morao pretr-

pjeti za naše grijeh (žrtva za prekršaj). U Levitskom zakoniku 1-7, dakle, ne vidimo sâm križ, nego gledanje unatrag na križ. Sâm križ, kao temelj našeg pristupanja Bogu, nalazimo u Levitskom zakoniku 16 i Izlasku 29.

Da, to koliko su grijesi strašni spoznajemo samo promatranjem onoga što je Gospodin Isus morao pretrpjeti za naše grijeh na Golgoti. On je tamo morao biti napušten od Boga, morao je podnijeti Božju osudu, morao je umrijeti, jer je On „sâm na svome tijelu nosio naše grijeh na drvetu“ (1 Pet 2,24). Na taj način dolazimo do toga da istinski osudimo sami sebe i zažalimo zbog onoga što smo učinili. Nikada nemojmo olako prelaziti preko grijeha. I nikada nemojmo zaboraviti da je priznanje krivnje *jedini* put do obnovljenja zajedništva – priznanje pred Bogom, ali i pred ljudima, ako su ljudi bili pogođeni onime što smo učinili.

NEPOZNATI GRIJESI

Sada dolazimo do velike poteškoće. Često počinimo grijeha kojih nismo svjesni, ponekad čak i kad mislimo da činimo nešto dobro. No neznanje nas ne čini nedužnima! „I ako koja duša sagriješ i poćini išta od onoga što je po Gospodinovim zapovijedima zabranjeno činiti, *premda to nije znao* ipak je kriv, i nosit će svoju krivicu“ (Lev 5,17). Zbog toga David moli u Psalmu 19,12: „I od tajnih pogrešaka ti me očisti.“

Da bismo mogli priznati te grijeha te tako biti obnovljeni za zajedništvo s Ocem, moramo ih najprije postati svjesni. Zato se u ovim poglavljima u Levitskom zakoniku opetovano veli: „Ako dozna za svoj grijeh ...“ Ali tko bi trebao učiniti to? Tko bi nas trebao uvjeriti u pogledu naših misli, riječi i

djela o kojima drugi ništa ne znaju? A tko bi nas trebao uvjeriti kada mislimo da smo u pravu? Božja ljubav se pobrinula i za to. „Dječice moja, ovo vam pišem da ne griješite. A ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca: Isusa Krista pravednika“ (1 Iv 2,1). Pročitajmo dobro ovaj redak i promišljajmo o njemu.

KRIST NAŠ ZAGOVORNIK

Grčka riječ „parakletos“, ovdje prevedena sa „zagovornik“, pojavljuje se samo u Ivanu 14, 15 i 16 i u ovom odjeljku. U Ivanu 14, 15 i 16 odnosi se na Svetoga Duha te je prevedena s riječju „tješitelj“. U objašnjenjima značenja te riječi naći ćemo da ona znači „onaj tko preuzima nečiji slučaj i pomaže mu“. Neki tu riječ u 1 Iv 2 prevode kao „zastupnik“ ili „odvjetnik“.

Gospodin Isus sada u Nebu obavlja tu službu za nas. Ne obavlja je pred Bogom, nego pred Ocem, jer je u pogledu Boga naš slučaj potpuno riješen na križu.

U jednom od prethodnih pisama vidjeli smo kako je Gospodin Isus naš Veliki svećenik, koji kod Boga posreduje za nas u pogledu naših slabosti i okolnosti ovdje na Zemlji. Ovdje nalazimo ono što Gospodin Isus jest u pogledu grijeha koje svakodnevno činimo.

On je naš Odvjetnik, naš Zagovornik kod Oca kad sagriješimo. On ne postaje naš Zagovornik tek onda kada se pokajemo i priznamo svoje grijehe. Ne, istog onog trenu kada griješim on je moj Zagovornik u Nebu i pred Ocem zastupa mene i moj slučaj.

A tko je zapravo taj naš Zagovornik? To je Isus Krist, Pravednik. On savršeno udovoljava Očevoj pravednosti, a istodobno je On i moja pravednost (1

Kor 1,30). Ali i više od toga! On je izvršio djelo koje je tako savršeno te On nije samo pomirbena žrtva (okajnica) za naše grijehe, nego i okaynica za sav svijet. Stoga je On, i s obzirom na svoju osobu i na svoje djelo, potpuno prihvatljiv Ocu – i ništa manje kad je moj Zagovornik kada sam sagriješio.

No prethodno smo vidjeli da oprostene slijedi tek nakon priznanja. Zbog toga se Gospodin Isus bavi nama kako bi nas doveo do priznanja naše krivnje. I to spada u njegovu zagovorničku službu.

PRANJE NOGU

Gospodin je, one noći kad je bio predan, na simboličan način pokazao značenje te službe. Htio je ustanoviti svoju Večeru, znak zajedništva umrlog Spasitelja sa svim udovima Kristova tijela (1 Kor 10,16-17). No kako bi moglo postojati zajedništvo između učenika, koji su bili praktično onečišćeni, i Gospodina koji je umro upravo zbog toga kako bi uništio grijeh? To bi za onečišćene moglo značiti samo osudu (1 Kor 11,26-32).

I stoga je Gospodin, potpuno svjestan tko On jest, ali i zato što je Njegova ljubav išla do kraja, zauzeo položaj roba i oprao im noge. Bog se poslušio nedostatkom Petrova razumijevanja (jer on nije razumio da je sve što Gospodin čini *uvijek* dobro i da se *uvijek* trebamo podložiti tome, čak i ako to ne razumijemo) kako bi nam objasnio značenje pranja nogu. Učenici su bili čisti jer su bili potpuno okupani (okupani – novo rođenje). No ako su htjeli imati udjela s Njim, uživati u praktičnom zajedništvu, morali su biti očišćeni od nečistoće koja je prionula uz njih u svakodnevnom životu (Iv 13,8-11).

PETAR NIJE ČE ISUSA

Evandjelja nam upravo na Petrovom primjeru opisuju kako Gospodin obavlja tu službu. Petar je praktično izgubio zajedništvo s Gospodinom. Nije se dogodila nikakva gruba pogreška, jer on sâm nije bio svjestan toga, niti ga je itko upozorio na to. Kad pak je Gospodin rekao da će se svi sablazniti o Njega, vidi se kako je Petar držao do sebe, jer je bio uvjeren da je njegova ljubav i vjernost veća negoli kod svih drugih. „Ako se i svi sablazne zbog tebe, ja se nikada neću sablazniti“ (Mt 26,33). To Petar ne bi mogao reći da je bio u stvarnom zajedništvu s Gospodinom, jer u tome nema mjesta tijelu i oholosti. Gospodin je upotrijebio te Petrove riječi kako bi ga opomenuo i pokazao mu da On zna sve, kako bi se Petar mogao sjetiti toga kad ga bude zanijekao. Mogao se ohrabriti mišlju da ga Gospodin, koji je sve to unaprijed znao, ipak nije odbacio te ga neće odbaciti ni sada kad ga je zanijekao. Kakve li dobrote i milosti! Kakve li ljubavi! Kakve li brige! Gospodin se molio za Petra prije negoli je Petar sagriješio; ali ne zato da spriječi Sotonu u kušanju Petra. Njemu je bio potreban taj pad kako bi upoznao samoga sebe. Gospodinove blage, prijateljske riječi nisu mogle postići taj cilj, a ni ozbiljna opomena iz Gospodinovih usta nije polučila nikakav rezultat (rd. 34). Zato se Gospodin nije molio za to da Petra mimoide kušnja, nego da njegova vjera ne malakše. Da bi ga sačuvao od prevelike zdvojnosti poslije pada, Gospodin mu je dao zadaću koju će izvršavati nakon obnove.

Petar je bio toliko zaokupljen samim sobom da ništa nije moglo doseći njegovu savjest. Riječi Gospodina Isusa

upućene njemu osobno: „Tako, niste mogli jedan sat probdjeti sa mnom?“ (Mt 26,40), zasigurno su ga zaboljele, ali ga nisu dovele do spoznanja samoga sebe, upravo kao ni činjenica da je i on pobjegao i ostavio Gospodina samoga u vlasti neprijatelja (Mt 26,56). Ni tada kada je zanijekao Gospodina zaklinjući se: „Ne poznajem toga čovjeka“ (isti onaj Petar koji je prije rekao: „Ti si Krist, Sin Boga živoga“), Petar nije došao k sebi. Kako li je ljudsko srce strašno pokvareno!

Ali, kakve li čudesne ljubavi! Upravo dok su vojnici udarali i pljuskali Gospodina Isusa i pljuvali mu u lice (Mt 26,67), Gospodin se okrenuo i pogledao Petra. Taj pogled, upravo u tome trenutku i povezan s riječima Gospodina Isusa, na koje ga je podsjetilo glasanje pijetla, otvorio je Petrove oči: „I izide on i gorko zaplaka.“

OBNOVA

Gospodinova služba nije time završila. Odmah nakon svog uskrsnuća poslao je poruku u kojoj je izričito spomenuo Petra (Mk 16,7), a potom je imao i osobit susret s njim (Lk 24,34). Pismo ne govori o čemu su tada razgovarali. Gospodin za svakoga od onih koji su njegovi ima osobite riječi koje su namijenjene samo njemu. Zatim nam je u Ivanu 21 opisan onaj tako bolan, ali tako blagoslovljen susret.

Ne bismo li mi rekli da to javno ponižavanje Petra nije više bilo potrebno? Nije li to, ako dublje promislimo, bilo okrutno? Ta Petar je došao k sebi; gorko je plakao!

No Onaj koji je pored savršenog poznavanja ljudskog srca imao i savršenu ljubav za one koji su njegovi, što je u savršenoj mudrosti i pokazao, znao je što je najbolje za Petra.

Kad je Petar doista osudio samog sebe – ne samo svoj čin, nego sebe samog – kad je spoznao da je Božje sveznanje potrebno kako bi se u njemu otkrila ljubav prema Gospodinu, tada ga je Gospodin mogao potpuno obnoviti i dati mu zadaću da čuva Njegove ovce te pase Njegove jaganjce i ovce.

To je služba Gospodina kao našeg Zagovornika kod Oca. Gdje bismo bili kad ne bismo imali Njega kao svog Zagovornika? Svaka grešna misao, svaka nekorisna riječ, svako djelo učinjeno u neovisnosti, prekida zajedništvo. A ono se može obnoviti samo putem priznanja zla i osude nad samim sobom.

Naš Zagovornik moli se za mene prije negoli sagriješim, da moja vjera ne malakše. Govori mi kroz svoju Riječ

kako bih došao do toga da osudim samog sebe prije negoli počinim neko grešno djelo. U pravi trenutak mi upućuje svoj pogled te upotrebljava braću, knjige, prigode pa, ako zatreba, i pijetla, kako bi me podsjetio na svoje riječi. Vodi me do toga da osudim samog sebe i priznam grijeh, kako bi se obnovilo zajedništvo s Ocem i sa Sinom. On je moj Zagovornik kod Oca. On neće mirovati sve dok se sasvim ne vratim, dok ne dođe do potpune obnove. Čak i sada, u slavi, On mi služi i pere moje noge kako bih mogao imati udio s Njim i kako bi moja radost bila potpuna već ovdje na Zemlji.

S toplim pozdravima,
Vaš prijatelj

H. L. Heijkoop

Pomoć na putu vjere

Vodstvo

„Okom ću te svojim voditi.“

Psalam 32,8

*Ustani dušo moja! Tvoj Bog te vodi;
Ruke tuđinca ne mogu te više zadržati:
Nastavi samo, Njegova te ruka štiti –
Snaga koja je ukinula ropstvo.*

*Božansko svjetlo obasjava tvoj put;
Sâm Bog ti označava stazu:
Skriiveni blagoslovi bogato teku
Sve do vječnosti.*

Jahve određuje korake dobrog čovjeka. To je velik i dragocjen blagoslov ... Mlad, revan kršćanin u svoj svojoj revnosti možda neće odmah spoznati vrije-

dnost ovoga ... ali kad je netko upoznao svijet i uvidio kakva je to pustinja i bespuće, zna da nema ništa dragocjenije od toga da Gospodin određuje naše korake.

Ako gledamo u Njega, sve je jednostavno; jasno vidimo svoj put i imamo pobude koje dušu neće dovesti u stanje nesigurnosti. Onaj pak koji je podijeljena srca nepostojan je na svim svojim putovima.

Divna utjeha za moju dušu je misao da u čitavom tijeku moga života nema ni jedne jedine stvari u kojoj Bog kao moj Otac ne bi imao određenu namjeru u tome kako me vodi ... i da je on u svojoj ljubavi pripremio svaki korak koji moram napraviti.

Gospodin te vodi ... i uvijek je dobro čekati na Njega, a ne žuriti ili djelovati po vlastitoj volji. „Strpljivo sam čekao na Gospodina“ riječi su samoga Krista, a on se brine za nas i vodi nas u svemu.

Ne dvojim da bi nas, ako bismo ostali blizu Krista, Njegov Duh vodio u našem ophođenju s drugima. Nismo uvijek svjesni božanskog vodstva, čak ni kad ga imamo; ali Krist nam daje riječ putem koje On govori dušama, čak i ako one to odbiju ... No mi trebamo ostati blizu Krista, tako da bude „ne ja, nego Krist živi u meni“, tako da On djeluje u našim mislima i putovima čak i ako u tome trenutku ne mislimo izravno na Njega; ali uvijek smo svjesni njegove prisutnosti i da govorimo za Njega.

Duh i Riječ ne mogu se odvojiti a da se, s jedne strane, ne upadne u fanatizam ili, s druge strane, u racionalizam – da se ne izgubi položaj u kojemu postoji ovisnost o Bogu i Božje vodstvo.

Ovce poznaju Kristov glas, i ako ga nisu čule čekat će dok ga ne čuju. One poznaju samo jedan glas. Postoji mnoštvo glasova, ali ih one ne poznaju. Ovce jesu glupe životinje, ali poznaju glas pastira – taj jedan glas. Potrebno je samo da Kristov glas dopre do mene, i to mi je dovoljno. To mi daje mir i smirenost na mome putu kao ništa drugo. To se ne dobiva velikom mudročću, ili velikom snagom, nego slušanjem i poznavanjem Pastirova glasa. Svi drugi glasovi ulijevaju strah. „Za tuđincem nipošto neće ići, nego će pobjeći od njega.“ Pastir ne straši, nego daje snagu i pouzdanje; a kad Njegov glas dopre do srca, ništa drugo nije potrebno.

*Spasitelju uzvišeni,
Tebe željno iščekujem
Da u susret dođeš meni,
Kome dom si priprevio;
Koga pustinjom ovog svijeta
Svojim okom si vodio.*

Mir

„Mir Božji, koji nadilazi svaki razum.“
Filipljanima 4,7

*Ne mareći za svjetovne radosti,
Privučen nebeskom srećom,
U svim odricanjima i žalosti
Putujem ispunjen mirom.*

Kako god velika bila Božja dobrota, uvijek je ozbiljna stvar naći mir sa svetim Bogom. Krist je stvorio mir; ali On želi da osjetimo što je potreba za mirom, kako bismo ga mogli iskusiti.

Nastojiš zadobiti pobjedu da bi dobio mir; ali mi moramo imati mir da bismo zadobili pobjedu – mir koji je već stvoren Kristovim djelom. Tada ćeš dobiti snagu. Nećemo je dobiti dokle god ne uvidimo da je uopće nemamo.

Evandjelje mira je naše u Kristu; ali u svome srcu moram imati duh mira. Mir je stvoren za nas da bismo mogli boraviti u miru.

Kristovo djelo daje mir savjesti; ali dok prolazimo kroz ovaj svijet kušnjâ podložna volja, koja ne traži ništa što dolazi od našeg vlastitog „ja“, čini smirenim naše srce, kako u nečemu malom tako i u nečem velikom.

U svemu ... namjesto da se uznemirujemo ... trebamo svoje potrebe donositi Bogu u molitvama, s vapajima ... tako da čak i kad mu iznosimo svoje mobe odmah možemo i zahvaliti, jer smo sigurni u odgovor njegove milosti, kakav god on bio ... Ne veli se: „Dobit ćete ono što zatražite“, nego: „Božji mir će čuvati vaša srca.“ Kakve li milosti, da su čak i naši strahovi sredstvo putem kojega možemo biti ispunjeni tim čudesnim mirom!

Snažan dokaz mogeg ostajanja u Kristu je smirenost. Znam da negdje imam svoj udio i ovdje jednostavno idem dalje ... Što god se dogodilo, sve dok ostajemo u Bogu mi donosimo smirenost duha u sve okolnosti. Duša nije sretna u Bogu jedino sama za sebe, nego ozračje te sreće nosi i pokazuje i onima koji su izvan Njega.

Kad naiđe bilo koja teškoća, je li tvoje srce tako smireno u Bogu, tvome Ocu, da čak i ako se ona mnogostruko uveća, tvoj duh ostaje smiren, tvoj san sladak, liježeš spavati i opet ustaješ kao da je uokolo tebe sve mirno, jer znaš da je Bog stvaran i raspolaže svime? Stoji li On tako između tebe i tvojih teškoća i tlačite-lja? Ako jest tako, što ti onda može nauditi?

Duša u zajedništvu s Bogom živjet će u duhu mira. Ne postoji ništa važnije što bi se oduprlo zbrci svijeta negoli kretanje u tome duhu mira.

Ništa ne može održati dušu u takvome miru kao čvrsto uzdanje u Boga. Bez toga će čovjek stalno biti uzrujan, napet i zabrinut. Ako Božji mir čuva vaša srca,

onda ćete u njemu pobijediti; neće se moći čuti ništa što se razlikuje od tog zvuka mira i što nije u savršenom skladu s njim.

Božja ljubav i milost, koje nas dovode u blisku povezanost s Nebom, ispunjavaju naša srca te znamo kako uznemirenim dušama možemo donijeti taj mir kojeg ne može uništiti ništa na svijetu.

Malo pribranosti često nas osposobljava za to da sve u miru promotrimo Kristovim očima.

*J. N. Darby
(Pilgrim Portions)*

Sveto Pismo – nadahnuto od Boga (3. dio)

Teorije o nadahnutosti

Ponekad me pitaju koje teorije o nadahnutosti Svetog pisma držim za ispravne. Na to odgovaram jednostavno i kratko: ni jednu! Nadahnutost Svetog pisma je isto toliko čudesna kao i sve drugo što je Božje. U nju smijemo i možemo vjerovati kao što vjerujemo i u druga Božja čuda. Ni u pogledu drugih velikih tajna vjere, kao što su, primjerice, istina o Božjem trojstvu ili o Kristovom utjelovljenju, ili o novom rođenju, ili o uzeću vjernika na nebo, ne ovisimo ni o kakvoj teoriji. Sve te velike istine su jasno objavljene u Pismu te spremno i otvoreno priznajemo da su one sasvim nadnaravne i izvan našeg razumijevanja. Ne očekujemo da ćemo ih moći razumjeti, nego ih primamo vjerom. Zbog toga što znamo da su te tajne potpuno izvan našeg

poimanja nismo ni najmanje uznemireni, nego smo, štoviše, time ojačani. Ta to je upravo ono što i očekujemo od božanske objave. Ako bismo nešto od toga mogli dokučiti ljudskim duhom, time bi se samo očitovalo da je to čisto ljudskog podrijetla. No nadahnutost nije ljudskog podrijetla: ono je natprirodno, ono je od Boga.

Prijevod

Neki ljudi imaju ozbiljnih poteškoća s time što se stalno izdaju novi, revidirani, poboljšani prijevodi Biblije. Kako se to može uskladiti s doslovnom nadahnutošću? I tu je odgovor jednostavan: nadahnutost se odnosi na spise u izvornom jeziku. Bog je izabrao hebrejski jezik za Stari zavjet, a grčki za Novi zavjet. Izvorni tekstovi na tim izvornim jezicima doslovno su

nadahnuti od Boga. No prijevodi nisu. Dobar prijevod nam po mogućnosti vjerno daje Božju riječ i istinu. Tako, primjerice, Rimljanima 8,1 u Lutherovu prijevodu glasi: „Sada, dakle, nema ništa za osuditi u onima koji su u Kristu Isusu.“ No to nije točan prijevod grčkog teksta. To, zapravo, uopće nije točna tvrdnja, jer u vjernicima još uvijek ima nešto što je za osuditi, naime, tijelo, grešna narav. Stoga je bila nužna revizija Lutherova teksta kako bi se istakla istina grčkog teksta: „Sada, dakle, nema nikakve osude onima koji su u Kristu Isusu.“

Pa ipak je i taj prijevod Božja riječ. Sâm Gospodin Isus, a i apostoli i pisci Novoga zavjeta, često su se služili navodima iz prijevoda Staroga zavjeta, tzv. Septuaginte, prijevoda hebrejskog Starog zavjeta na grčki jezik. To nije uvijek i u svim dijelovima sasvim točan prijevod, a ipak Gospodin Isus, kad ga upotrebljava, veli: „Pisano je.“ I dobar prijevod nam, dakle, daje nadahnutu Božju riječ u obliku dostojnom povjerenja. No nadahnut je samo hebrejski ili grčki izvorni tekst. Zadaća poštene kritike teksta¹ jest rekonstruirati ga što vjernije (budući da više ne raspolazemo s nijednim izvornim tekstom). Možemo reći da danas, po Božjoj dobroti i unatoč naše nevjere, raspolazemo s tako vjernom i točnom rekonstrukcijom izvornog teksta kakva nije bila dostupna ranijim naraštajima. Bog bdije nad svojom riječju i ona će vječno ostati u nebesima.

¹ Ne treba brkati s razornom kritikom Biblije koja uništava vjeru.

Slobodni navodi

U Novome zavjetu često nalazimo slobodna navođenja iz Staroga zavjeta.

Tu činjenicu kritičari su koristili kao navodni dokaz protiv nadahnutosti Svetog pisma. No s pravom se možemo upitati nema li Sveti Duh, koji je pisac i Starog i Novog zavjeta, koji su jednako nadahnuti, pravo i ovlaštenje nekim mjestima, u nekoj drugoj cjelini, dati novu jasnoću ili daljnje značenje? Jedan takav primjer je navod iz Izaije 8,12 u 1. Petrovoj 3,14-15. Tu ni hebrejski ni grčki tekst ne spominje ime „Krist“ ili „Mesija“; no Svetome Duhu se učinilo dobrim povezati taj navod u Novome zavjetu s Gospodinom Isusom – Pomazanikom.

I navod iz Miheja 5,1 u Mateju 2,6 je vrlo poučan i dragocjen. Dok u Miheju čitamo: „Iz tebe će mi izići onaj koji će biti vladar nad Izraelom“, navod tog retka u Mateju glasi: „Jer će iz tebe izići vladar koji će pasti moj narod, Izraela“. Mihej, govoreći proročki o Gospodinu Isusu, ništa ne kaže o tome da će on pasti Izraelski narod. No u evanđelju po Mateju upravo je to misao Svetoga Duha, jer nam tu Gospodin nije prikazan samo kao Gospodin i Kralj, nego nam je predočeno i njegovo smilovanje nad stadom koje je bez pastira (9,36). Kako je dragocjeno za nas da možemo vidjeti Gospodina Isusa u tome karakteru! Kao što je Josip, u slikovitom prikazu, pasao stado svoga oca prije negoli je zavladao nad Izraelovim sinovima, tako će i Gospodin Isus pasti svoj narod, Izraela, prije negoli će u svojstvu vladara vladati nad njim. No nije isključeno i to da Sveti Duh u Mateju 2,6 ima u vidu i 2. Samuelovu 5,2: „I rekao ti je Gospodin: Ti ćeš pasti moj narod, Izraela, i ti ćeš biti predvodnikom nad Izraelom.“ Premda je vanjski povod za to bio odbacivanje Krista, moralni redo-

slijed u Gospodinovoj objavi je: najprije pasti i trpjeti, a zatim vladati.

Razlika između objave i nadahnutosti

Mnoge teškoće u pogledu nadahnutosti, naročito kod nevjernika, proizlaze iz toga što se ne razumije razlika između objave i nadahnutosti. Tako se, primjerice, ponekad postavlja pitanje: „Kako se tvrdnja o nadahnutosti Biblije podudara s činjenicom da se u Bibliji nalaze i riječi, to jest govori zlih ljudi? Jesu li i te riječi nadahnuti? Jesu li i one istina? Jesu li one izraz Božjih misli?“ Tko tako pita previdio je već spomenutu razliku između objave i nadahnutosti. Nije sve Pismo izravna objava od Boga. U Božjoj riječi se nalaze i povijesna izvješća u kojima su zabilježeni govori zlih ljudi pa i samog Sotone. Zato u njoj nije sve što ljudi, bilo nevjernici ili vjernici, čine ili kažu u skladu s Božjim mislima, namjerama i djelima. No ipak je sve to u određenom smislu „istina“. I sve to nam je dano po nadahnutosti od Boga. Imamo božanski točna izvješća o onome što je učinjeno ili rečeno.

Primjer za to imamo i u knjizi Propovjednika, gdje čovjek promatra sve što vidi „pod suncem“ te dolazi do zaključka: Sve je taština i trka za vjetrom! Uzmimo kao primjer 24. redak iz 2. poglavlja: „Nema ničega boljega čovjeku negoli jesti i piti te dati svojoj duši da uživa u dobru njegova truda.“ Je li to objava od Boga? Je li to Božji glas koji nam govori da je jesti i piti najveće dobro od svega? Tisuću puta ne! Pa što je to onda? To je samo božanski nadahnut izvještaj o potpunoj taštini i ispraznosti zemaljskih stvari koje čovjek nalazi pod suncem. Kako je Bog dobar da nam, radi opomene i ispra-

vljanja, u svojoj nadahnutoj riječi daje takav uvid! Daljnji primjer nalazimo u 1. Korinćanima 7,12, gdje Pavao kaže: „Ali ostalima velim ja, ne Gospodin.“ I ova izjava ističe razliku između objave i nadahnuća. Nevjernici vele da Pavao ovdje poriče nadahnutost. Baš suprotno, ovdje je upravo potvrđena nadahnutost. Pavao nam kao vjeran Božji sluga želi dati svoje mišljenje o nečemu te nam, nadahnut Božjim Duhom, govori kako to njegovo mišljenje nije zapovijed od Gospodina, kao što je to u 10. retku bila riječ iz Mateja 5,32.

Proturječja

Činjenica nadahnutosti Biblije često se odbacuje i uz primjedbu da ona sadrži netočnosti, pa čak i proturječja. Ako bismo sve te optužbe ljudi protiv Svetog pisma skupili i grupirali ih, daleko najveći broj optužaba našao bi se u skupini onih koje se temelje na pukom neznanju, ili onih koje su povezane s nepoštovanjem. Primjer pitanja iz te velike skupine – inače je to najomiljenije pitanje nevjernih kritičara – jest: Odakle je Kajin dobio ženu? Kao da Kajin nije imao sestre (Post 5,4)! Ne, takve teškoće ne postoje u Svetom pismu, nego samo u umovima ljudi koji postavljaju takva pitanja.

Prave teškoće

No bez obzira na mnogobrojne umišljene „teškoće“, postoje i ispravna pitanja, koja mogu postati izvorom bogatog blagoslova kada se odgovor na njih traži uz molitvu, jer to vodi do otkrivanja skrivenih ljepota u Svetome pismu. U tu skupinu, primjerice, spadaju pitanja o različitostima opisa četiriju evanđelista. Kada se pak zna da je svaki evanđelist imao drugačiju zadaću te je s drugačijeg stajališta tre-

bao opisati Gospodina Isusa, onda će upravo razlike u četiri evanđelja postati rudnikom za vjeru i potvrdom nadahnutosti. Čini se pak da se u 1. Kraljevima nalazi prava poteškoća, jer nam je tamo rečeno da je Salomon počeo graditi hram 480. godine nakon što su djeca Izraelova izašla iz Egipta (6,1), a zna se da su tada u stvarnosti bile protekle 573 godine. No kako je značajno otkriće da su izostavljene 93 godine koje je Izrael za vrijeme sudaca proveo pod tuđom vlašću! I zar Matej kad je pisao Gospodinovo rodoslovlje nije znao da je od Davida do odvođenja u Babilonsko sužanjstvo, zapravo, bilo više negoli 14 naraštaja (1,17)? Naravno da je znao! No pod nadahnutim Božjega Duha morao je izostaviti tri naraštaja koji su potekli od bezbožne Atalije. Možda će i Matej 2,23 nekome stvarati poteškoće. Uzalud će u Starome zavjetu tražiti izjavu: „Bit će nazvan Nazarećaninom“. No i ta se teškoća lako rješava ako se zna da Sveti Duh ne veli da je to rekao neki prorok, nego da su mnogi proroci općenito govorili da će Krist biti prezren. Isto tako mnogima stvara poteškoće to što se u Mateju 27,9 navodi redak iz Zaharije, a veli se da je to rekao prorok Jeremija.

Kao posljednji primjer za ovu vrstu poteškoća ukazuje se na 1. Korinćanima 10,8, gdje Pavao navodi da je broj poginulih od pošasti iznosio 23.000, dok se u Brojevima 25,9 veli da ih je bilo 24.000. Je li Pavao tu, kako mnogi misle, pogriješio? Nije li tu proturječje? Nipošto! U Brojevima 25 navodi se ukupan broj onih koji su poginuli od pošasti, ali se ne spominje jesu li svi umrli u jednome danu ili nisu. Pavao nam pak, nadahnut Svetim Duhom, pripućuje dodatnu pojedinost,

naime, da je pošast bila tako strašna da je u jednome danu umrlo 23.000 ljudi.

Ispravno razlaganje

Preostaje još vrlo mala skupina pravih teškoća kojima se ne može sa sigurnošću pronaći izvor. Primjer za to je pitanje starosti kralja Ahazije kada je došao na prijestolje. U 2. Kraljevima 8,26 spominju se 22 godine, dok se u 2. Ljetopisa 22,2 govori o 42 godine. Uzrok tome je, vjerojatno, pogreška koja je bila učinjena kod ranijih prepisivanja, ali nije poznato kako i kada se to dogodilo.

No takve male razlike, čije uzroke najčešće treba tražiti u nepotpunim predajama tijekom povijesti, nikako ne dotiču pitanja od bitnog značaja niti imaju bilo kakve veze s pitanjem nadahnutosti. Zaključno bih želio primijetiti da je Biblija napisana za marljive, a ne za lijene tragatelje za istinom, koji istražuju Pisma u duhu Berejaca (Dj 17,11). Samo ako ih čitamo u vjeri i ovisnosti o Bogu, možemo ih „ispravno razlagati“ (2 Tim 2,15) te dobiti mudrost i svjetlo od Boga.

Kako li je neprocjenjivo vrijedna činjenica da u pogledu Božjih misli nismo ovisni o usmenoj, i još k tome nesigurnoj ljudskoj predaji, nego da u rukama imamo napisanu Božju riječ! Sva ljepota ovoga svijeta će proći, „ali riječ Gospodinova ostaje zauvijek“ (1 Pet 1,25). Tko se vjerom osloni na tu riječ, ima pod nogama najsigurnije tlo što postoji u Božjem svemiru. Jer, „svijet prolazi i požuda njegova, ali onaj tko čini volju Božju, ostaje zauvijek“ (1 Iv 2,17).

Christian Briem

(Iz knjige „Temelji kršćanske vjere“)

Biblijske slike i simboli

Njiva, polje

Njiva je od samog početka bila izvor od kojega je čovjek živio. Adam je bio dobio zadaću od Boga da obrađuje i čuva Edenski vrt (Post 2,15). Bog je zbog pada u grijeh prokleo zemljino tlo (Post 3,17-19). Ono će otada rađati trnjem i korovom, a čovjek će jesti svoj kruh u znoju lica svojega, to jest uz mnogo muke. Onda su njiva, polje i zemljino tlo često prikazi stvorenja koje mora trpjeti uslijed posljedica grijeha i koje je obilježeno njima. U usporedbi o kukolju među pšenicom Gospodin Isus jasno govori: „A njiva je svijet“ (Mt 13,38).

No poljodjelac i njiva upotrebljavaju se i kao slikoviti prikazi naviještanja Božje riječi i posljedica koje ono ima u srcima ljudi. Gospodin Isus ljudsko srce prikazuje kao „njivu“ na koju se sije sjeme Božje riječi, a Pavao zajednicu u Korintu naziva „Božjom njivom“, koju je on zasijao, a Apolon zalio (Mt 13,3-9; 18-23; 1 Kor 3,7-9).

Kukolj

Job koristi kukolj i trnje kao slikovite prikaze prokletstva. Gospodin Isus koristi usporedbu o kukolju među pšenicom kako bi obilježio đavlovu djelatnost (Mt 13,24). Nakon što je neki čovjek na svojoj njivi posijao dobro sjeme, došao je njegov neprijatelj i među pšenicom neprimjetno posijao ljulj. Ljulj je vrsta trave koja se nalazi na žitnim poljima Bliskog Istoka. Njegovi klasovi slični su klasovima pšenice, a u njegovim sjemenkama nalazi se otrovna gljivica. Budući da su mu i zrna po veličini i obliku slična zrnima pšenice, ne može ih se odvojiti putem prosijavanja te tako uzrokuju kvarenje brašna. Đavao je već vrlo rano počeo sijati svoj kukolj koji uzrokuje kvarenje i čini to sve do danas. U poslanicama Novoga zavjeta čitamo o njegovim pokušajima da uvede neko „drugo evanđelje“, Judaizam (Gal 1,6), proširi filozofske nauke „prema počelima svijeta, a ne po Kristu“ (Kol 2,8) te navede ljude da „milost našega Boga izokreću u razuzdanost i nijeću našega jedinoga Gospodara i Gospodina Isusa Krista“ (Jd 4). Tako je kršćanstvo za ljude postalo zbnunjujuća mješavina pšenice i kukolja, božanske istine i pogrešnih i zlih nauka, istinskih vjernika i nevjernika. Razumljivo je čuđenje slugu zbog kukolja koji je niknuo, jer je činjenica da se u kraljevstvu nalaze ljudi koji nisu istinski sinovi kraljevstva suprotna Božjim mislima. Zbog toga je sijač rekao slugama, koji su sasvim dobro mogli razlikovati ljulj od pšenice te su ga htjeli počupati: „Pustite neka oboje zajedno raste do žetve“ (Mt 13,30).

Arend Remmers

(Iz knjige „Biblische Bilder und Symbole“)